

Sampuran Singh v. The State of Punjab, etc. (Mehar Singh, C. J.)

ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਰਾਜ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਬੱਸ ਨੂੰ ਅਟੈਚ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਤਬਾਹਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ. ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਵਾਹਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਗੀਆ ਦੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਵਾਹਨ। (PNB 1180) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਾਹਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਕੇਐਸ ਕੇ,

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਜੇ.ਐਨ ਕੌਸਲ, ਜੇ.ਜੇ.

ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 525.

ਅਕਤੂਬਰ 25, 1967

ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ (1953 ਦਾ X)- ਐੱਸ. 5 b) ਅਤੇ S. 19-B(1)- ਦਾ ਉਦੇਸ਼—ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ "ਸੈਕਸ਼ਨ 10 -ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ , ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ" 19-ਬੀ- ਦਾ ਉਦੇਸ਼-ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ

ਐਕਟ ਦਾ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ- ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ- ਕੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ- ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ- ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ- ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ।

(ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ)—ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਤੋਂ 5-ਸੀ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੀਕਰਨ 'ਛੋਟਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ'; 'ਮਨਜ਼ੂਰਸੁਦਾ ਖੇਤਰ' ਅਤੇ 'ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ', ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ 'ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ' ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵਜ਼ੇਬਾ ਕਾਫ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ (ਏ) ਆਈ ਸੀਓਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 110-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। , ਪਰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਸੁਭਾਅ; ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) 19-ਬੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਤੋਂ 5-ਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਢੰਗ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।

ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ , ਅਜਿਹਾ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਕਬਾ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। , ਤਾਂ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ: ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਜੋ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ, 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ। ਉਹ ਖੇਤਰ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਫਿਰ ਅਧਿਕਤਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ

Sampuran Singh v. The State of Punjab; etc. (Mehar Singh; C.J-)

ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 5-ਏ ਅਤੇ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਰਕਬਾ ਵੱਧ ਹੈ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਕਿਹੜਾ ਖੇਤਰ ਧਾਰਾ 10-ਏ(ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ! ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਤੇ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ! ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਵਜੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਯੋਜਤ (ਪ੍ਰਤੀ ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ, ਜੇ:- ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਧਾਰਾ 10-ਏ(ਬੀ) ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਭਵਿੱਖੀ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19- ਏ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1958, ਯਾਨੀ ਕਿ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਐਕਵਾਇਰਿੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕਵਾਇਰ ਸਮੇਤ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐਕਵਾਇਰਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡੀਜੇਲ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ, ਵਸੀਅਤ, ਜਾਂ ਤੋਹਫਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਵਾਰਸ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਬਾਦਲੇ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੱਟੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ

ਜ਼।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਭੋਗਣ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ

ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ 4 ਜਨਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ ਮੱਤਭੇਦ ਕਾਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਤੀਜੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ। ਆਖਰਕਾਰ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ - (ਮਾਲ), ਪੰਜਾਬ, ਮਿਤੀ 13 ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਵੰਬਰ, 1965, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਪੀ ਐਸ ਮਾਨ ਏਡੀਵੋਕੇਟ।

ਡੀਐਸ ਟੀ ਈਵਾਂਗੀਆ, ਇੱਕ ਡੀਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਕੌਸ਼ਲ, ਜੇ.- ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਿੰਡ ਸਦਨਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਨਰਾਇਣਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਸਾਲ 1951 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੋਲ 450 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 9 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਛੱਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਸਨੇ 12 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 5 ਬਿਸਵੇ, 19 ਵਿੱਘੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਕਬਾ ਬੰਜਰ ਅਤੇ 15 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 7 ਬਿਸਵੇ ਗਹਿਰ ਮੁਮਲਸੀਨ ਦੇ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ, ਉਹ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ. ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 17 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 8 ਬਿਸਵੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 1 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 18 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 8 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ 20 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 9 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਭੂਦਨ ਯੱਗ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਦਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

19 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ 373 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 5 ਬਿਸਵੇ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 11 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਫਟ-ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ 182 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 2 ਜੂਨ, 1958, 5 ਜੂਨ, 1958 ਅਤੇ 9 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਸਮੇਤ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਕੁਝ ਤਬਾਦਲੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 1958. ਇਹਨਾਂ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਸਬਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ, ਨਰਾਇਣਗੜ੍ਹ, ਨੇ ਐਡਵੀਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, 117 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 5 ਬਿਸਵੇ, 13 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ 11 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ | ਇਕਾਈਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਪਲੱਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ 'ਏ')। ਇਹ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 2 ਜੂਨ 1958, 5 ਜੂਨ 1958, 9 ਜੂਨ 1958 ਅਤੇ 11 ਫਰਵਰੀ 1959 ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚਾਰ ਬਦਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ | ਅੰਬਾਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ 9 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ 'ਬੀ')। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਵੀ 30 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ 'ਸੀ')। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ.ਮਾਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚਾਰ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 19 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਟਰਾਂਸਫਰਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਵਾਧੂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਖੇਤਰ. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲਈ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 1955 ਤੱਕ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਘੋੜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ: -

“ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਐਕਟ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ' ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 519.

ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਖੁਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ, ਜੋ, ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ wifiat ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ 'ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, 'ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਖੇਤਰ' ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਧਾਰਕ—[ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)]”।

ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ 'ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ' ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ

ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ 'ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ' ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 1959 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਅਤੇ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਚਰਚਾ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪ੍ਰਜਨਨ. 'ਮਨਜ਼ੂਰਯੋਗ ਖੇਤਰ' ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਮਨਜ਼ੂਰਯੋਗ ਖੇਤਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਤੀਹ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਤੀਹ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਸਾਧਾਰਨ ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੱਠ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਸੱਠ ਏਕੜ।
(ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।)

'ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ' ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(5-ਏ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੋ: -

'ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ, ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜੋ ਇਸ ਅਧੀਨ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਸੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ;"
(ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ) ਮੌਜੂਦਾ ਚਰਚਾ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।)

'ਰਿਜ਼ਰਵਡ ਏਰੀਆ' ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

'ਰਿਜ਼ਰਵਡ ਏਰੀਆ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਆਫ ਟੈਨਿਊਰਜ਼) ਐਕਟ, 1950 (1950 ਦਾ ਐਕਟ XXII), ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1951 ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1950 ਐਕਟ' ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ।"

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ, 10-ਬੀ, 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ "10-ਏ(ਏ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਧਿਕਾਰਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ, ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ।

- (b) ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ (ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ) ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ। -ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

- (c) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੋਈ

Sampuran Singh v. The State of Punjab; etc. (Kaushal, J.)

ਫੈਸਲਾ, ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(d) B. ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਬੱਚਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ.

* * * * *
 * * * * *
 * * * * *

19-ਏ. (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਰਿਵਾਜ, ਵਰਤੋਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ (ਜੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1958 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਐਕਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ, ਵਟਾਂਦਰਾ, ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ :

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ, ਵਟਾਂਦਰਾ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

19-ਬੀ. (1) ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਤੋਹਫੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲੇ, ਵਟਾਂਦਰੇ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ, ਅਜਿਹਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੋ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ, ਪ੍ਰੀਕ੍ਰਿਬਡ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਟਵਾਰ ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਉਸ

ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ।

- (4) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।
- (5) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 10-ਏ 1953 ਦੇ ਅਸਲ ਐਕਟ 10 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 11, 1955 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੁਆਰਾ

Sampuran Singh v. The State of Punjab; etc. (Kaushal, J.)

ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1962 ਦਾ 1.4. ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਬਰੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ "ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ 1955 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 11 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਉਹ 1959 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ 1953 ਦੇ ਐਕਟ 1959 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਦੁਆਰਾ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸੋਧ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਸਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਆਬਜੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਰਨ' ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

"2. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ-

(ਬੀ) ਵਿਰਾਸਤ, ਤਬਾਦਲੇ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ;

ਭੱਲੇ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਮਹਾਜਨ, ਜੋ. ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ, 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੇ 'ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ' ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ-

"1960 ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1342 ਵਿੱਚ: ਭੱਲੇ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਨੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10-ਏ(ਬੀ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਾਰਾ 10-ਏ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟੇਗਾ

(2) 1962 PLR 331,

15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ। ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਬਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਕੇ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ

“(1) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ 'ਜੇਕਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਤੋਹਫੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੈ। ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ', ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦ ਬਦਲੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਰਥਾਤ--

ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਤੋਹਫੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ^{ਕਿਸ} ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੈ।, ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ, ਐਕਸਚੇਂਜ, ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜੇਕਰ, ਅਜਿਹਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ,'; ਅਤੇ

i

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦ 'ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰੋ'।

ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਕੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਪਲੱਸ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ^{ਤਬਾਦਲੇ} 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ^{ਇਸ} ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਤੋਹਫੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕੁਲੈਕਟੋਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ- ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ

Sampuran Singh v. The State of Punjab; etc. (Kaushal, J.)

ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਪਲੱਸ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਭਰਪੂਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ (ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ) ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਵੱਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ, ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਵੈਚਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖੇਤਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਵਿਰਾਸਤ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ, ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਹੈ। ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ(ਬੀ) ਵਰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਵਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਪਲੱਸ ਬਣ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ (ਬੀ) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਭਵਿੱਖੀ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ '19-ਏ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1958, ਯਾਨੀ ਕਿ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ; ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਰਾਸਤ, ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਵਾਰਸ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਬਾਦਲੇ, ਵਟਾਂਦਰੇ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। 19-ਬੀ. ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਇਨ੍ਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ 1959 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ

ਸੀ। .

ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ,
ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ।

ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ
ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3)

Sampuran Singh v. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh, J.)

ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਐਕਟ, 1953 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), "ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ" ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5-ਏ) "ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ 6-ਬੀ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਰਕਬਾ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਖੁਦ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੇਂ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੋਪੀਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ - ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਤਬਾਦਲਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

“ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ * * * ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ - ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਡਿਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਕਟ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ।”

ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਾਧੂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ! ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਸਰਪਲੱਸ ਸੀ, ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਅਪਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਬਾਦਲਾ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਵਾਰਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਸੀ, ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਬੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਚਤ ਧਾਰਾ ਇਸ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਇਸ ਲਈ, ਸੀ-

- (1) ਜੇਕਰ A ਕੋਲ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੀ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (2) ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਰਪਲੱਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਹ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ
- (3) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਏ ਤੋਂ ਬੀ, ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ ਤੱਕ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 10-ਏ, ਬੀ, ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਪਬੰਧ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ; ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਏ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1958, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ "ਤਬਾਦਲਾ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ" ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 19-A 1958 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਰਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇ। ਰੱਖਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1), (2), (3) ਅਤੇ (4) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਭਵਿੱਖ.

-Sampuran Singh v. The State of Punjab, etc. (Harbans Singh, J.)

ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟਵਾਇਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, - ਧਾਰਾ 2, ਸੈਕਸ਼ਨ 5, 5-ਏ, 5 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (3) ਅਤੇ (5-ਏ) ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। - ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਸਿਰਫ "ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ 'ਐਕਟ' ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ" ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਪਲੱਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦਾ ਉਪ- ਧਾਰਾ (4) ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸਰਪਲੱਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਹੁਣ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੁਣ ਸਰਪਲੱਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10-ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵੇਖੋ।

ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਝਾਰੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਜਾਂ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ (ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ)) ਨੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਵਾਧੂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਇੱਕ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ, ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼, ਭਾਵ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲਕ ਬਣਾਉਣਾ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਕਿ ਕਿਉਂ, ਏ

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਭੋਗਣ ਦੇ ਆਰਡੀਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਹੁਣ ਸਰਪਲੱਸ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਸਬਲ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰਡਰ ਆਫ ਦ ਡੀ ਆਈਵੀਸੀ ਆਈ ਓਨ ਬੀ ਐਨਚ

ਮੱਤਭੇਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਮ ਈਰ ਸਿੰਘ, ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ - ਅੰਬਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਨਰਾਇਣਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਦਨਪੁਰ ਵਿੱਚ 450 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 9 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਲ 1951 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 225 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 41 ਬਿਸਵੇ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 (1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10), 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਕੋਲ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਅੱਧੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਸ ਨੇ 12 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 5 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਈ ਸੀ। ਬਿਸਵਾਸ, ਜਦੋਂ ਕਿ 19 ਵਿੱਘੇ ਦਾ ਖੇਤਰ *ਬੰਜਰ ਸੀ* ਅਤੇ 15 ਬਿਘੇ ਅਤੇ 7 ਬਿਸਵਾਸ ਦਾ ਖੇਤਰ *ਗੈਰ-ਮੁਮਕਿਨ ਸੀ*। 46 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 12 ਬਿਸਵੇ ਦਾ ਇਹ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਆਖਰੀ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(8) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਜ਼ਮੀਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੀਕਰਨ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ। ਇਸ ਲਈ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ, ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੋਲ 178 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 121 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(3) ਵਿੱਚ 'ਮਨਜ਼ੂਰਯੋਗ ਖੇਤਰ'। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਜ਼ਮੀਦਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਥੇ ਐਕਟ ਦੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ 17 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 8 ਬਿਸਵੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ; 1 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 18 ਬਿਸਵੇ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 20 ਬਿਘੇ ਅਤੇ 9 ਬਿਸਵੇ ਦਾ ਖੇਤਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਭੂਦਨ ਯਜਨਾ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ 8 ਬਿਸਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਗ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ 40 ਬਿਘੇ ਅਤੇ 3 ਬਿਸਵੇ ਬਣ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ, 178 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 121 ਬਿਸਵੇ ਵਿੱਚ 40 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 3 ਬਿਸਵੇ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ 138 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 9 ਜੇ ਬਿਸਵਾਸ ਬਚੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 19 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ, ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 225

, - Sampuran Singh v. The State of Punjab, etc. (Mehar Singh, C.J.)

ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 4 ਜੇ ਬਿਸਵਾਸ ਸੀ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 138 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ 91 ਬਿਸਵੇ ਕੁੱਲ 363 ਬਿੱਘੇ ਅਤੇ 14 ਬਿਸਵੇ ਬਣੇ। ਇਹ ਖੇਤਰ, ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਸੀ। ਅਧਿਕਤਮ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(5-ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਹੈ। 2, 5 ਅਤੇ 9 ਜੂਨ, 1958 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਏ ਅਤੇ 11 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਫਟ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ 182 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਚਾਰ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਦਾਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੱਕ ਘਟਾ ਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ 2 (2)। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ 13 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ ਆਈਐਲਐਫ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 117 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 5 ਬਿਸਵੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪੂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਤਬਾਦਲੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤਿੰਨ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ।

ਐਕਟ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 4 ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਦਾਰ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1957 (ਪੰਜਾਬ ਏ.ਸੀ.) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। : ਟੀ 46 ਆਫ 1957), ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 20 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮਿਟ ਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਸੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਫਿਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 2 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। 1 ਫਰਵਰੀ, 1955. ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 46 ਆਫ 1957 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਅਤੇ 5-ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਵਲੀ ਡੈਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1962 (ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14) ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1962) ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਨੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ: ਟੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

“10-ਏ. (a) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ, ਜਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਪੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9।

(b) ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ

, - Sampuran Singh v. The State of Punjab, etc. (Mehar Singh, C.J.)

ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ, ਧਾਰਾ (ੳ) ਵਿਚਲੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ। — ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

- (c) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, - ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਤੋਂ 5-ਸੀ ਅਤੇ 'ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ', ਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਖੇਤਰ' ਅਤੇ 'ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਸਰ ਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ੳ) ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

.'Sampuran Singh v. The State of Punjab, etc. (Mehtar Singh, C.J.)

(ਏ), ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅੰਤ ਹੈ, ਭਾਵ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਜਕਾਲ (ਸੋਧ) ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ, 1955 (1955 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 11), ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1959 (1959 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4), ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 1962 ਦਾ ਐਕਟ 14। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1955 ਦਾ 11 26 ਮਈ 1955 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਅਤੇ 26 ਮਈ 1955 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਾਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਸੀਮਿਲਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਾਲਾ, ਆਪਣੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਚੰਗਾ ਟਾਈਟਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ 1955 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 11 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ 'ਫਿਲਹਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਧਾਰਾ (ਏ) 'ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲਾ, ਜੇਕਰ ਖੇਤਰ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸੀ, ਤਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਜੇਕਰ 26 ਮਈ, 1955 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 11, 1955 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਬਣ ਕੇ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਵਸਥਾ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ (ਏ) ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭਰਪੂਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪ੍ਰੈਲ 15, 1953 ਅਤੇ 26 ਮਈ, 1955 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਨਹੀਂ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਟਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਪਲੱਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੇਤਰ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਭਰਪੂਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ. ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੇਤਰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ (ਏ) ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਆਮ ਤਰੀਕਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ, ਐਕਸਚੇਂਜ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫਿਰ 1959 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਨਸ਼ੀਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1959 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 19 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਏ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ, ਵਟਾਂਦਰੇ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19-ਬੀ, ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1959 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“19-ਬੀ. ਵਿਰਸੇ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਐਕਵਾਇਰ, ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ: -

- (1) ਜੇਕਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਵਾਰਸ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1958, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਤਬਾਦਲੇ, ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ

, - Sampuran Singh v. The State of Punjab, etc. (Mehar Singh, C.J-)

ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਟਵਾਰ ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

- (2) ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।
- (3) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।
- (4) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਤੋਂ 5-ਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ " ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਲੇ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਭਾਗ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੇਤਰ ਉਸਦਾ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਫਿਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਲੇ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ? ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ 30 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।, 1958, ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਨੂੰ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ (2), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਨ-

“19-ਬੀ. (1) ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵਾਰਸ ਹੈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ, ਵਟਾਂਦਰਾ, ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਹ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ, ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰੀਕ੍ਰਿਬਡ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਟਵਾਰ ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ।

ਵਰਤਮਾਨ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤਬਦੀਲੀ "ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸੰਮਿਲਨ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਭਲੇ ਰਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ।

§w»puran Singh v. Th ! e State of Punjab, etc. (Mehar Singh, C.J.)

ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ, ਅਜਿਹਾ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਕਬਾ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 10 ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ A ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਰਪਲੱਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ। ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ, ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀਨ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ, 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ। ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੁਆਰਾ, ਖੁਦ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ.

ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਫਰਫ਼ਲ, ਜੇ.ਜੇ. ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਸੀ। ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਦੋ ਪੜਾਅ ਹਨ, ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ। ਇਸ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।) ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਤਬਾਦਲੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ, ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਫਿਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਵਿੱਚ ਨਿਜ਼ਿੰਠਿਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਤਬਾਦਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ. ਕੌਸ਼ਲ, ਜੇ., ਨੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ (4), ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਦੇਖਿਆ—“ਇਹ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ (ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ) ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਵੱਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ. ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖੇਤਰ ਵਾਧੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਵਿਰਾਸਤ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। * * * ਧਾਰਾ 19-ਏ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1958, ਭਾਵ 30 ਜੁਲਾਈ, ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। 1958, ਵਿਆਦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮੇਤ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐਕਵਾਇਰਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। * * * ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਐਕਵਾਇਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਮਤਭੇਦ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਜਿਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮਤਭੇਦ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਅਤੇ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਤੇ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ' ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਤਬਾਦਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਉਪਬੰਧ, ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?' ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਉਹੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਪੜਾਅ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੜਾਅ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦਾ ਅਰੰਭ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪੜਾਅ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। 15, 1953.

, - Sampuran Singh v. The State of Punjab, etc. (Mehar Singh, C.J.)

ਇਹ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਧਾਰਾ 10-ਏ(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਸਵੈਚਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਮੌਜੂਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। -ਬੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਰੀ ਧਾਰਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ (ਬੀ>) ਦੀ ਠੀਕ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ। ਕਿਵੇਂ ਵੀ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਵਿਸ਼ੇ

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10-ਏ' ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭੱਲੇ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ^a PP ^{roac} h- ਤਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੈਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ, ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਤੇ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਖੇਤਰ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਕਿਹੜਾ ਖੇਤਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 10- ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤਣ ਯੋਗ ਹੈ। A(a), ਤਬਾਦਲੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼, ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਤੇ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਨੇ ਠੀਕ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ

, - Sampuran Singh v. The State of Punjab, etc. (Mehtar Singh, C.J.)

ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਰਕਬਾ ਸਰਪਲੱਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਨਾਲ ਸਰਪਲੱਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਡੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਾਧੂ ਹੈ ।
 ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ

ਬਨਾਰਸੀ ਦਸਵ. ਪੰਨਾ ਲਾਲ (ਆਇ (ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.)

ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ o(f ਧਾਰਾ 19-ਬੀ) ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਵਜੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰਕਬੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। , ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਅਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ, ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਬਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਓ, ਪਰ ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। 10-ਏ. ਇਸ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ-ਬੀ, ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਕੇ, ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਖੇਤਰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਥ। ਰਾਜ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਖਰਚਾ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ
ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਜੇ
ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,
ਬਨਾਮ

ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।
1968 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ- 31।
12 ਜਨਵਰੀ 1968

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) — ਐੱਸ. 115 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 10—
ਆਰਡਰ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਨਿਯਮ 10 ਖਾਰਜ—ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਸ਼ੋਧਨ — ਕੀ ਰੱਖ-
ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਹੈ—ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਧਿਰਾਂ—ਦਾ ਮਤਲਬ—ਕਦੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ — ਦੋਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਲਾਤ।